

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718200400
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2718200400.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanej: S. J., nar. XX. G. XXXX, trvalo bytom I., o zaplatenie 5.170,51 eur s príslušenstvom, o návrhu žalobkyne na zmenu strany sporu a o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 5. marca 2019 č. k. 2Csp/31/2018-76, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd pripúšťa, aby do konania na miesto pôvodnej žalobkyne: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, vstúpila spoločnosť: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti trov konania (III., IV., V. a VI. výrok rozsudku súdu prvej inštancie) r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. konanie v časti o zaplatenie poplatkov v sume 100,30 eur zastavil; II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.490,87 eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.490,87 eur od 9.5.2015 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; III. vo zvyšku súd žalobu zamietol; IV. žalovanej náhradu trov konania vo výrokoch I. a III. nepriznal; V. žalobkyni priznal náhradu trov konania voči žalovanej vo výroku II. v rozsahu 73,70 %; s tým, že VI. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 112, § 145 ods. 2 a § 180 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov); § 497, § 499, § 502 ods. 1 a 2 Obch.z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov); § 1 ods. 1 a 2, § 2 písm. a/, b/, c/, d/, § 9, § 11 ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy stranami); § 52 ods. 1 až 4 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov).

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa svojou žalobou domáhala zaplatenia sumy 5.170,51 eur s prísl. a náhrady trov konania, titulom uzavretej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. V žalobe dôvodila, že dňa 18.7.2014 uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 007426811170714, na základe ktorej poskytla žalobkyňa žalovanej celkovú sumu pôžičky 4.760 eur, s lehotou splatnosti 120 mesiacov v sume 89,71 eur. Žalobkyňa žalovanú listom vyzvala na úhradu neuhradených splátok a dňa 18.3.2015 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Zostatok istiny úveru je 4.722,10 eur, dlh na zmluvnom úroku 348,11 eur a poplatky 100,30 eur, celkom 5.170,51 eur.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu veci, podľa ktorého medzi stranami bola dňa 18.7.2014 uzavretá Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 007426811170714, žalovaná bola v zmluve identifikovaná rodným číslom a adresou trvalého bydliska, bol jej schválený úver v sume 4.760 eur, zaviazala sa úver splácať v celkovom počte 119 splátok, v zmluve bola uvedená výška úrokovej sadzby 17,90%, RPMN 19,49%, priemerná hodnota RPMN 17,94% a výška mesačnej splátky s poistením v sume 89,71 eur. Z prehľadu úhrad a splátok, ktorý doručila žalobkyňa spolu so žalobou súd zistil, že žalovaná uhradila na splátkach celkom sumu 269,13 eur. Z predložených upomienok na úhradu zameškaných splátok zistil, že tieto boli žalovanej zaslané dňa 2.12.2014, 2.1.2015 a 2.2.2015. Z výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom z 18.3.2015 súd zistil, že týmto dňom žalobkyňa vyhlásila predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 5.170,51 eur (žalovaná neprevzala v odbernej lehote).

Žalobkyňa podaním doručeným súdu 27.2.2019 zobrala návrh v časti istiny vo výške 100,30 eur späť z dôvodu zjednodušenia konania. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa zobrala žalobu v časti istiny 100,30 eur späť, súd konanie v tejto časti zastavil.

Súd prvej inštancie mal za preukázané, že právny predchodca žalobkyne uzatvoril so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere - Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ dňa 18.7.2014, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy a to konkrétne spotrebiteľského úveru, a preto pri právnom posúdení veci zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení ZoSÚ. Na základe predmetnej zmluvy poskytol právny predchodca žalobkyne žalovanej úver vo výške 4.760 eur pri úrokovej sadzbe 17,90 % ročne, pri RPMN 19,49% a priemernej RPMN za úver 17,94%. Žalovaná sa zaviazala úver splácať formou mesačných splátok v celkovom počte 119 splátok pri výške mesačnej splátky 89,71 eur. Žalobkyňa ako veriteľ v zmluve o úvere výšku mesačnej splátky určila len jednou sumou 89,71 eur bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma z toho pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky tak ako to ukladá ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky na ktoré nemá právo. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/. V konaní mal súd preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala presnú špecifikáciu aká suma z mesačnej splátky úveru pripadá na istinu, aká na úroky a iné poplatky, preto ju považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Žalovanej bolo z úverovej zmluvy poskytnuté peňažné plnenie v celkovej výške 4.760 eur. Nakoľko poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovaná uhradila z poskytnutého úveru celkovú sumu 269,13 eur, súd považoval návrh za dôvodný do sumy 4.490,87 eur (4.760 eur - 269,13 eur) a v tejto sume i návrhu vyhovel spolu s úrokom z omeškania v zákonnej sadzbe od 9.5.2015 (žalobkyňa dňa 18.3.2015 informovala žalovanú o zosplatnení úveru spolu s lehotou na zaplatenie 7 dní od doručenia výzvy, výzva sa vrátila žalobkyni späť ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 17.4.2015) z dlžnej istiny. Vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V časti o trovách konania súd rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 a § 262 ods. 2 CSP, žalovanej náhradu trov konania v časti I. a III. výroku nepriznal, nakoľko bola úspešná, ale žiadne trovy jej vznikli v II. výroku bola čiastočne úspešná žalobkyňa, preto jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu čistého úspechu 73,70%.

2. Proti tomuto rozsudku iba v jeho časti zvyškovo zamietajúcej žalobu (III. výrok rozsudku) a v časti náhrady trov konania vo vzťahu k výroku II. (V. výrok rozsudku) podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu zaviazaním žalovanej i na zaplatenie sumy 579,34 eur a 5,05 % úroku z omeškania ročne zo sumy 231,23 eur od 9.5.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 96,12 %, alternatívne navrhla zrušenie rozsudku v napadnutej časti a vrátenie veci v zrušenom rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila najmä tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podstata nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie spočíva najmä v nesprávnom právnom posúdení ZoSÚ; v nesprávnom posúdení, resp. v rozhodnutí v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS; v rozhodnutí v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora

Európskej únie C-42/15; v tom, že súd pri interpretácii vnútroštátneho práva nedospel k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a ktoré by zaručovalo jej úplnú účinnosť; v rozhodnutí v rozpore s rozhodovacou činnosťou najvyšších súdnych autorít; v nesprávnom postupe a rozhodnutí súdu z hľadiska jeho odôvodnenia, možného preskúmania, presvedčivosti a prijateľnosti; v postupe v rozpore s § 138 CSP; v postupe a v rozhodnutí v rozpore s princípom právnej istoty; v neodôvodnenom rozhodnutí súdu.

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že súd žalobkyni nepriznal nárok na zaplatenie sumy 579,34 eur s príslušenstvom z dôvodu, že považoval (úver) za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva medzi stranami neobsahovala rozčlenenie jednotlivých čiastok (istina, úroky, iné poplatky). Citovala 18. bod odôvodnenia rozsudku s tým, že s názorom súdu nesúhlasí. Citovala z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 3Cdo 146/2017 z 22.2.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23.4.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 z 23.4.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo 17.4.2018 a s poukazom na ne namietala, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a opomenul minimálne štyri ostatne uvedené rozhodnutia najvyššej súdnej autority, súd prvej inštancie sa odklonil od ustálenej rozhodovacej činnosti najvyššej súdnej autority a tento svoj odklon nijakým spôsobom nezdôvodnil. Citovala čl. 2 ods. 1 až 3 CSP s tým, že súd prvej inštancie nevykonal porovnanie svojho rozhodnutia vo vzťahu k ostatne uvedeným rozhodnutiam, k zákonu č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1.5.2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“ (tak, ako to robí v ďalej uvedených rozhodnutiach napr. Krajský súd v Banskej Bystrici a Krajský súd v Trnave), k dôvodovej správe k zákonu 279/2017 Z.z., k rozsudkom Európskeho súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2018, vo veci C-212/04 zo dňa 4.7.2006 avo veci C-456/98, zo dňa 13.7.2000, k uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo 11.10.2016. Citovala z rozsudku Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/265/2017 z 29.5.2018, uznesenia Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/156/2017 z 10.7.2018, rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Co/10/2018 zo 16.8.2018 a rozsudku Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/281/2017 zo 6.6.2018. Citovala § 138 CSP a namietala, že i popri uvedenom vyššie je daný zrejmy a presný postup, ako postupovať v prípade zjavne nedôvodnej žaloby, kedy pri neskoršom rozhodnutí namietala porušenie postupu podľa § 138 CSP v neprospech žalobkyne. Toto je podľa nej v rozpore s tým, ako súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutia a ako vo veci postupoval. Záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. jeho závery mali nepochybne viesť k úvahe a k záveru o zjavnej nedôvodnosti žaloby. Z ust. § 138 Civilného sporového poriadku (Zjavne nedôvodná žaloba) „Ak zo skutočností tvrdných v žalobe je po predbežnom právnom posúdení zrejmé, že žaloba je zjavne nedôvodná, súd vyzve žalobcu na späťvzatie žaloby. Na tento účel môže súd žalobcu vylúčiť.“ nevyplýva, že sa tak deje až na pojednávaní. Z tohto ustanovenia podľa žalobkyne vyplýva i to, že sa tak deje ešte pred prípadným vyjadrením žalovaného (uvádzajú sa tu len skutočnosti tvrdené v žalobe, teda samotné tvrdenia žalobcu, bez tvrdení či obrany žalovaného). Tento inštitút, či postup súdu i podľa jeho zaradenia do ustanovení CSP predchádza prípadnému predbežnému prejednaniu sporu (§ 168 až § 172), ale i pojednávaníu (§ 173 a nasl.). Z ustanovenia § 181 odsek 2 CSP navyše nepochybne vyplýva, že sa jedná o ďalšiu posudzovaciu činnosť súdu odlišnú od postupu podľa § 138 CSP. Nemôže preto platiť prípadná úvaha o predbežnom právnom posúdení len na pojednávaní, ustanovenie § 138 CSP by súčasťou CSP potom nebolo. Žalobkyňa mala preto celý čas dôvodne za to, že jej žalobný návrh je v celom rozsahu dôvodný, kedy neskoršie súdu odporuje jeho dovtedajšiemu postupu. Namietala, že i popri uvedenom vyššie je daný zrejmy a presný postup, ako postupovať v prípade neúplného podania, kedy pri neskoršom rozhodnutí namieta porušenie postupu podľa § 129 odsek 1 CSP v neprospech žalobkyne. Toto je podľa žalobkyne v rozpore s tým, ako súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutia a ako vo veci postupoval, kedy súd žalobkyni neadresoval žiadnu výzvu, v ktorej by ju vyzval na doplnenie v súvislosti so svojim zamietavým výrokom a tým, k čomu sa vyjadruje v odvolaní. Namietala tiež, že odvolaním napadnutý rozsudok je postihnutý i vadou nepreskúmateľnosti a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, najmä vo vzťahu k tomu, čo uviedla v samotnom žalobnom návrhu a čo uvádza podrobne vyššie. Citovala z rozhodnutí NS SR sp. zn. 8Sžo/191/2010 a sp. zn. 2 M Cdo 7/2009 a § 220 ods. 1 CSP. Napokon uviedla, že s ohľadom na skutočnosť, že uvedený rozsudok napáda v treťom výroku, tento napáda i v piatom výroku (ktorý s tretím výrokom súvisí). Súd by mal potom podľa žalobkyne žalobkyni priznať nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie minimálne v rozsahu 96,12 % (5 070,21 eur ku 5 170,51 eur).

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila, odvolací návrh nepodala.

4. Dňa 15.10.2019 bolo odvolaciemu súdu prostredníctvom Okresného súdu Skalica (ktorému bolo doručené 11.10.2019) doposlané podanie žalobkyne (Všeobecná úverová banka, a.s.), v ktorom oznámila, že uzavrela ako postupca so spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, ako postupníkom, zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej pohľadávka žalobkyne ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporového konania, bola postúpená postupníkovi. Z toho dôvodu žalobkyňa navrhla v súlade s ustanovením § 80 ods. 1 a 2 CSP, aby do konania na miesto žalobkyne vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. Súčasťou tohto návrhu bol aj súhlas nového veriteľa - postupníka so vstupom do konania, Zmluva o postúpení pohľadávok z 19.8.2019, Príloha k Zmluve o postúpení pohľadávok, Odvolanie plnej moci, Príloha č. 1 Odvolania plnej moci, Oznámenie o postúpení pohľadávky (doručované žalovanej). Zároveň žalobkyňa oznámila skončenie jej právneho zastúpenia splnomocnenkyňou: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., a prevzatie jej právneho zastupovania advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, ktorý rovnako zastupuje postupníka (plná moc založená v registri Okresného súdu Skalica sp. zn. 1OpP/13/2018)

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 80 ods. 1 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli; podľa ods. 2 rovnakého ustanovenia súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované; napokon podľa ods. 3 ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

Ustanovenie § 80 CSP sa použije vo všetkých prípadoch singulárnej sukcesie, a v tých prípadoch univerzálnej sukcesie, keď nedochádza k strate procesnej subjektivity, ale len prechodu či prevodu práv alebo povinností, o ktorých sa v spore koná. K zmene sporových strán môže dôjsť jedine a výlučne v dôsledku skutočnosti, ktorá nastala po začatí konania. Pri rešpektovaní princípu jednotnosti konania tak k zmene sporových strán môže dôjsť aj v odvolacom konaní, čo rešpektuje i zákonodarca. Subjektom disponujúcim procesnou aktivitou pri zmene strán sporu je podľa novej právnej úpravy v CSP výlučne žalobca, pričom žalobca je oprávnený navrhnúť zmenu sporových strán v každom možnom v prípade, teda bez ohľadu na to, či došlo k zmene (domnelej) aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie. Samozrejme, s tou výnimkou, ak v dôsledku uvedenej právnej skutočnosti prestal žalobca existovať ako subjekt práva, a teda aj ako subjekt procesu. Pokiaľ pôvodný žalobca navrhuje, aby do konania vstúpil namiesto neho iný subjekt na strane žalobcu, bude sa vyžadovať súhlas tohto subjektu so vstupom do konania. Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 1 ostatne uvedeného ustanovenia, ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť namiesto žalobcu. Nedochádza teda k automatickému procesnému nástupníctvu, ale toto je nárokovateľné za predpokladu, že kumulatívne nastanú tieto skutočnosti: zmenu strán sporu navrhne oprávnený subjekt (žalobca), súhlasí s tým ten, kto má vstúpiť namiesto žalobcu (ak sa má nástupníctvo týkať strany žalovaného, táto podmienka odpadá), preukáže sa, že došlo k právnej skutočnosti podľa odseku 1 ostatne citovaného ustanovenia. V tejto súvislosti je žalobca, ktorý navrhuje zmenu strán sporu, povinný predložiť konkrétne (najmä listinné) dôkazy o existencii skutočnosti spôsobujúcej prevod alebo prechod práv alebo povinností tvoriacich predmet konania.

V predmetnej veci tu bol teda návrh žalobkyne, aby do konania vstúpil namiesto žalobkyne iný subjekt (Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154), takýto subjekt súhlasil so vstupom do konania na strane žalobkyne a bol predložený aj dôkaz o existencii skutočnosti spôsobujúcej prevod práv tvoriacich predmet konania - Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 19.8.2019. Išlo o právnu skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práva, táto skutočnosť naozaj nastala (zmluva o postúpení pohľadávky bola skutočne uzavretá) a bola v konkrétnom prípade spôsobilá mať za následok prevod práva, o ktoré v konaní ide.

Na základe uvedeného odvolací súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodnej žalobkyne Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku

súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zvyškovo žalobu zamietol z dôvodu, že úver sa zo zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, pre absenciu obligatórnej obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, teda absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Súd prvej inštancie správne konštatoval, v zmysle záverov predchádzajúcej súdnej praxe, že predmetná obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať, ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané. ZoSÚ nad rámec smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k tejto smernici) požadoval rozčlenenie splátky. Z podnetu Krajského súdu v Prešove na zaujatie Stanoviska občianskoprávneho kolégia NS SR k predmetnej spornej otázke je zrejmé, že ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, bola podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015. Až uznesením NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 došlo k vyjadreniu odlišného právneho názoru v danej otázke s argumentáciou, že dotknuté zákonné ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa a preto eurokonformným výkladom možno dospieť k záveru, že zákon členenie splátky nepožaduje.

S poukazom na článok 2 CSP, vyjadrujúci ústavný princíp právnej istoty, ako aj ustanovenie § 220 ods. 3 CSP, odklon od posledného, a to odlišného rozhodnutia NS SR, odvolací súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach zdôvodňoval tým, že konflikt medzi smernicou a vnútroštátnym zákonom (ktorý vyplýva aj z označeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-42/15) nie je možno riešiť priznaním priameho účinku tejto smernice, ktorá je záväzná len pre štát a jej priamy účinok medzi jednotlivcami je vylúčený. Ani dostupnými interpretačnými metódami nebolo možné poskytnúť nepriamy účinok úniijnému právu (napriek povinnosti eurokonformného výkladu podľa článku 288 ZfEÚ, Zmluva o fungovaní Európskej únie, Úradný vestník 2012/C 326/01). Nejednalo by sa tak o interpretačnú metódu contra verba legis („kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona a slov zákona ustupujú do úzadia“), ale o výklad contra legem, keďže by ním došlo k popretiu predmetného ustanovenia, t. j. k povinnosti neaplikovať ho. Takýto postup by bol v rozpore s princípom právnej istoty vyplývajúcim z článku 1 ods. 1 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), vzhľadom na jednoznačnosť úmyslu zákonodarcu, vyplývajúceho z dôvodovej správy, teda účel právnej normy, ako aj jeho explicitné vyjadrenie v legislatívnom texte. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach už konštatoval (III. ÚS 341/07, III. ÚS 212/2011), že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu (porov. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 179/2013).

Podľa prelomového rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18, TE proti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., zo dňa 5. septembra 2009, však článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, tak ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016 Home Credit Slovakia (C-42/15), majú sa uplatniť aj na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku (C-42/15) a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy, vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku. V odôvodnení rozsudku vo veci C-331/18 TE proti PohotovostĚ, s.r.o. Súdny dvor EÚ konštatoval, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra

legem, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice.

Vzhľadom na uvedené závery v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-331/18, vnútroštátne súdy sú povolané k zmene súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry (keďže ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, napr. sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015, vychádzala z výkladu vnútroštátneho práva odlišného od výkladu smernice, obsiahnutého v rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia), v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky. Takýto výklad sa má uplatniť aj na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia, ako aj pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy (zákon č. 279/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z.), vykonanej s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

Vzhľadom na to, že prejednávaná otázka nebola vyjadrená v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, ako ani senát najvyššieho súdu, ktorý dospel pri svojom neskoršom rozhodovaní k odlišnému právnemu názoru, ktorý už bol vyjadrený v (nepublikovanom) rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, nepostúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu, a s prihliadnutím na precedenčnú záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, legitímne nemožno očakávať konkurujúcu právnu úvahu najvyššej súdnej inštalácie SR v rámci všeobecnej sústavy súdov. Je preto potrebné konštatovať zmenu okolností podstatných pre pôsobenie právnej normy dotvorenej judikatúrou. Bol tak poskytnutý dostatočný základ pre zmenu právneho názoru vnútroštátnych súdov, teda aj odvolacieho súdu.

So zreteľom na uvedené závery, právny názor súdu prvej inštalácie, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere pre absenciu rozpisu splátky na istinu, úrok, poplatky, nespĺňala náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, už nebolo možné považovať za správny. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ C-331/2018, TE proti Pohotovosť s.r.o., je dôvodné očakávať zosúladenie rozhodovacej činnosti najvyššej vnútroštátnej súdnej autority, ako aj ostatných súdov, s týmto rozhodnutím.

Odvolacia námietka žalobkyne o dodržaní zákonnej náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ bola preto dôvodná.

Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštalácie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti trov konania (III., IV., V. a VI. výrok rozsudku súdu prvej inštalácie) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd prvej inštalácie v rámci navrhovaného dokazovania sa zaoberal iba vyhodnotením jednej, vyššie uvedenej obsahovej náležitosti predmetnej zmluvy, pričom odvolací súd nenahrádza prvoinštančné konanie a dokazovanie.

7. Povinnosťou súdu prvej inštalácie tak bude v ďalšom konaní, na základe vykonaného dokazovania, posúdiť nárok žalobkyne (v zostávajúcej časti) uplatňovaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, predovšetkým naplnenie jej všeobecných a osobitných obligatórnych obsahových náležitostí podľa ustanovení ZoSÚ, s uvedením argumentačného základu, obsahujúceho preskúmateľné právne úvahy, viazaný pokynmi odvolacieho súdu.

Pri výklade vnútroštátneho práva bude súd prvej inštalácie dodržiavať požiadavku eurokonformného výkladu dotknutých ustanovení právnych noriem, i s prihliadnutím na prelomové rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, tak aby výklad vnútroštátneho práva bol zlučiteľný s cieľmi smernice (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18 TE proti POHOTOVOŠŤ s.r.o. z 5. septembra 2019). Výklad právnej normy únie, podaný Súdnym dvorom EÚ pri výkone svojej právomoci, objasňuje a spresňuje význam a dosah právnej normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené po nadobudnutí účinnosti novelizácie právnej normy a pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18). Súdnym dvorom Európskej únie v rozhodnutí C-42/15 tiež konštatoval, že iba také porušenie povinnosti veriteľa, ktoré má podstatný význam v zmysle smernice, môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Musí sa pritom jednať o neuvedenie takej obsahovej náležitosti zmluvy o úvere, ktorá môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

8. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí o veci (v zostávajúcej časti) preto rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

9. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)